

Jacek Popiel

 <http://orcid.org/0000-0002-8790-2757> • jacek.popiel@uj.edu.pl

Uniwersytet Jagielloński

 <https://ror.org/03bqmcz70>

SŁOWO REKTORA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

W ramach Dni Jana Pawła II spotykamy się już od 2006 roku, odczytując przy tych okazjach ponownie teksty świętego Jana Pawła II i pochylając się nad związanym z nimi dziedzictwem. Jakkolwiek hasła poszczególnych naszych spotkań były bardzo różne, to jednak zawsze odnosiły się one bezpośrednio do całości dorobku Jana Pawła II, za każdym razem oświetlając inny jego fragment. Przypomnę tylko niektóre z nich: *Prawda, Dobro, Piękno, Godność, Wolność, Dialog, Miłosierdzie, Prawa człowieka i prawa narodów, Nadzieja, Niepodległość, Uniwersytet, Jan Paweł II. Co dalej?, Ku pojednaniu, Gdzie jesteś, źródło? Polska, Ukraina, Europa* (pod ostatnim z wymienionych haseł odbyło się nasze ubiegłoroczne spotkanie).

Jestem przekonany, że po naszych sesjach pozostałoby niewiele trwałych śladów, gdyby wygłaszane przez nas referaty i towarzyszące im dyskusje nie miały ciągu dalszego w postaci tomów pokonferencyjnych. Dlatego też — jak zresztą co roku — zwracam się z serdecznymi podziękowaniami do pani prof. Zofii Zarębianki za przygotowywane przez nią od lat monografie wydawane w ślad za każdą z kolejnych edycji Dni Jana Pawła II. Wypada w tych okolicznościach przypomnieć, że to wydawnictwo stało się również, naturalnie, pokłosiem naszych ubiegłorocznych spotkań.

Mówiłem już w ubiegłym roku w auli Collegium Novum, że wielu z nas — w ramach przygotowań do Dni Jana Pawła II — często do tych pokonferencyjnych publikacji powraca. Tworzą one bowiem prawdziwą bibliotekę, której rozmiary uzmysławiają, jak znaczący wkład wnieśliśmy w to ponadczasowe przedsięwzięcie. Niech wolno mi będzie stwierdzić, że jest to nasze dziedzictwo.

Pragnę przypomnieć, że na ten piśmienniczy zasób składają się ponadto tomy o nieco innym charakterze, zawierające wyłącznie materiały źródłowe. Książki Rektora Roberta Tyrała pamięta zapewne, że każdego roku na etapie wczesnych ustaleń organizacyjnych – gdy poszukiwaliśmy dopiero najbardziej współczesnego i adekwatnego hasła, pod którym mogłaby się odbyć kolejna edycja Dni Jana Pawła II – staraliśmy się wybrać z tekstów pozostawionych przez Ojca Świętego dzieła w naszym wspólnym przekonaniu najważniejsze, najsilniej pobudzające do refleksji.

Nie ulega wątpliwości, że temat XVIII edycji Dni Jana Pawła II – *Wiara i rozum* – jest bardzo aktualny. Wskazuje on wszak na relację istniejącą pomiędzy wiarą a nauką, która stała się osią rozważań prowadzonych w jednej z najważniejszych encyklik Ojca Świętego, zatytułowanej *Fides et ratio*, ogłoszonej niemal 25 lat temu. Myślę, że dzisiejsze wystąpienia i dyskusje, jak również towarzyszące im refleksje potwierdzą ponadczasowość tej rozprawy. Każdy z nas, zajmujących się twórczością Karola Wojtyły – Jana Pawła II, może odczytywać ją bowiem w sposób indywidualny, dokonując jej interpretacji z własnej perspektywy.

Wczoraj, podczas znakomitego koncertu, który odbył się w Filharmonii Krakowskiej, przy udziale nie tylko jej Zespołu, ale także Chóru Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II „Psalmodia” i Krakowskiego Chóru Akademickiego Uniwersytetu Jagiellońskiego „Camerata Jagellonica” oraz Chóru i Orkiestry Symfonicznej Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, miałem poczucie, że słuchając muzyki, powracamy do tego, co znaleźć można u źródeł myślenia Karola Wojtyły – Jana Pawła II, a mianowicie: roli sztuki w życiu i działalności jednostki.

Dla mnie – jako badacza, który przez ponad dwadzieścia lat zajmował się twórczością literacką i teatralną Karola Wojtyły – niezmiennie fascynujące jest to, z jakimi dylematami mierzył się on około 1942 roku, a więc jako osoba bardzo jeszcze młoda, przyszły ojciec święty. Marzył przecież wtedy przede wszystkim o tym, by zostać aktorem, poetą i dramaturgiem (w tym wyborze utwierdzało go zresztą wiele znamienitych postaci z krakowskiego środowiska artystycznego, które w wymienionych dziedzinach wróżyły mu wielkie sukcesy); ostatecznie jednak podjął decyzję odmienną, wybierając drogę kapłańską. To, co musiało się dziać w umyśle tego młodego człowieka – właśnie na płaszczyźnie relacji rozumu i wiary – warto jest próby odtworzenia i prezentacji. Opisane przeze mnie rozterki stanowiły bowiem swoiste odzwierciedlenie napięć istniejących między dwoma siłami – uosabianymi przez *fides* i *ratio* – których nie sposób oddzielić od ludzkiego życia. Wprowadzam ten wątek nieprzypadkowo, wiedząc, że każda z obecnych tu dziś osób zajmujących się dorobkiem Jana Pawła II w przeszłości lub obecnie mogłaby odnieść się do niego w sposób całkiem odmienny, spoglądając nań z własnego, oryginalnego punktu widzenia.

Szczególne podziękowania składam o. prof. Jarosławowi Kupczakowi, przewodniczącemu Komitetu Organizacyjnego Dni Jana Pawła II, za wszystkie jego wysiłki związane z koordynowaniem prac tego zespołu. Słowa uznania i wdzięczności kieruję też, naturalnie, do wszystkich Członków Komitetu. Życzę Państwu, aby dzisiejsze spotkanie okazało się dla Państwa ważne, aby stało się nie tylko okazją do wysłuchania interesujących referatów, lecz także zachętą do późniejszej, ożywionej i twórczej refleksji.

J. Popiel, *Słowo Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego*, [w:] *Wiara i rozum*, red. E. Laskowska, Kraków 2024, s. 7–10 (Dni Jana Pawła II), <https://doi.org/10.15633/9788383700250.01>.